

Bevarandeplan för Natura 2000-område Äspet

SE 0420138

pSCI beslutat av Regeringen 1996-08.

SCI fastställt av EU-kommissionen 2004-12.

Bevarandeplan kungjord av Länsstyrelsen i Skåne län 2005-12-16.

Kommun: Kristianstad
Läge: Åhus, söder om Helge ås mynning
Markägare: Kristianstad kommun
Areal: 215,8 ha

Äspet är förutom ett Natura 2000-område också:

- Naturresept sedan 1996,
- i dåvarande Kristianstads läns Natur- och kulturmiljövårdsprogram, 1996,
- av riksintresse för naturvård N65 (3 kap. 6§ miljöbalken),
- av riksintresse för friluftsliv (L:F4).

Vad betyder Natura 2000?

Natura 2000-områdena ska bidra till att skyddsvärda naturtyper och arter får ett långsiktigt bevarande. Att en mark brukas på ett lämpligt sätt är i många fall en förutsättning för att skyddsvärda naturtyper och arter ska kunna bevaras.

Bevarandeplanen ska peka ut naturvärdena för ett område och beskriva vad som krävs för att värdena långsiktigt ska finnas kvar.

Naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök 2004-06-02, 2004 och 2004-10-15.

Tabell 1. Äspets naturtyper med arealer 2004, Natura 2000-arter och Natura 2000-koder inom parentes

Naturtyp	Areal (ha)
Sublittoral sandbankar (1110)	71,8
Ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten (1140)	14,6
*Laguner (1150)	9,3
Annuell vegetation på driftvallar (1210)	1,7
Embryonala vandrande sandbankar (2110)	2,3
Vandrande sanddyner med sandrör (vita dyner) (2120)	3,1
*Permanent sanddyner med örtvegetation (grå sanddyner) (2130)	5,7
Trädklädda sanddyner (2180)	42,3
Bokskog av fryle-typ (9110)	2,9
Bokskog av örtrik typ (9130)	2,2
Ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160)	0,4
Äldre ekskogar på sura sandiga marker (9190)	2,9
Totala arealen naturtyper:	159,3
*= prioriterad naturtyp enligt Natura 2000	
Art	
Blå kärnhök - <i>Circus cyaneus</i> (A082)	
Brushane - <i>Philomachus pugnax</i> (A151)	
Fisktärna - <i>Sterna hirundo</i> (A193)	
Grönbena - <i>Tringa glareola</i> (A166)	
Havsörn - <i>Haliaeetus albicilla</i> (A075)	
Kentsk tärna - <i>Sterna sandvicensis</i> (A191)	
Salskrake - <i>Mergus albellus</i> (A068)	
Skärfläcka - <i>Recurvirostra avosetta</i> (A132)	
Skräntärna - <i>Sterna caspia</i> (A191)	
Silvertärna - <i>Sterna paradisaea</i> (A194)	
Småtärna - <i>Sterna albifrons</i> (A195)	
Spillkråka - <i>Dryocopus martius</i> (A236)	

Bevarandesyfte och bevarandemål

Det övergripande bevarandesyftet är att upprätthålla ovan nämnda naturtyper i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

För Äspet innebär detta följande bevarandemål:

Areal

- Naturtypen sublittoral sandbankar (1110) skall förekomma naturligt inom ett område på 71 ha, och kan tillåtas övergå till naturtypen ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten.

- Naturtypen ler- och sandbottnar (1140) som blottas vid lågvatten skall utgöra en areal på minst 14 ha men kan tillåtas variera på grund av naturliga förlopp och gå över till sublittorala sandbankar.
- Naturtypen laguner (1140) skall utgöra en areal på minst 9 ha.
- Naturtypen embryonala sanddyner (2110) skall förekomma längs hela kustremsan i anslutning till naturtypen vandrande sanddyner med sandrör (vita dyner).
- Naturtypen vandrande sanddyner med sandrör (vita dyner) (2120) skall utgöra en areal på minst
- Naturtypen permanenta sanddyner med örtvegetation (grå sanddyner) (2130) skall utgöra en areal på minst 5 ha.
- Naturtypen årlig vegetation på driftvallar (1210) skall förekomma längs kusten inom fågelskyddsområdet (en sträcka på 1 km).
- Naturtypen trädklädda sanddyner (2180) skall utgöra en areal på minst 42 ha.
- Naturtypen bokskog av fryle-typ (9110) skall utgöra en areal på minst 2,9 ha.
- Naturtypen bokskog av örtrik-typ (9130) skall utgöra en areal på minst 2 ha.
- Naturtypen ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160) skall utgöra en areal på minst 0,4 ha.
- Naturtypen ekskogar på sura, sandiga marker (9190) skall utgöra en areal på minst 2,9 ha.
- Naturtypen trädklädda sanddyner (2180) skall utgöra en areal på minst 42 ha.

Struktur och funktion

- För naturtypen sublittorala sandbankar (1110) skall totalkväve, totalfosfor, och klorofyll a uppfylla minst tillståndsklass 2 (NV99).
- Igenväxning utav vass skall ej förekomma i naturtyperna ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten (1140) och laguner (1150).
- Naturtyperna 2110, 2120 och 2130 skall i huvudsak vara fria från träd och buskar. Totalt sett skall träd- och buskskiktet inte täcka mer än 5 % av de individuella naturtyperna.
- För naturtypen trädklädda sanddyner (2180) skall arealen tallskog av lav-typ (2.1.1.1) inte minska i utbredning.
- För naturtypen trädklädda sanddyner (2180) skall arealen blottad sand inte minska i utbredning.
- För skogsmarkens samtliga naturtyper (2180, 9110, 9130, 9160 och 9190) skall nuvarande mängd död ved i form av gamla äldre levande träd och döda fallna träd skall bibehållas och gynnas.

Typiska arter

- Kommer att kompletteras efterhand vid basinventering av Natura 2000-områden samt inom uppföljningsprojektet för Natura 2000-områden.

Natura 2000-arter

- Blå kärrhök ska förekomma som rastande under höst och vinter.
- Salskrake ska förekomma som födosökande fågel under vinterhalvåret.
- Havsörn ska förekomma som födosökande under vinterhalvåret.
- Brushane ska förekomma som rastande under sommar till tidig höst.
- Grönbenas ska förekomma som rastande under sommar till tidig höst.
- Skrântärna ska förekomma som rastande under sommaren.
- Kentsk tärna ska förekomma årligen som rastande (juni till augusti) med flygga ungar i antal mellan 50-150 individer.
- Silvertärna och fisktärna ska förekomma som rastande fågel.
- Småtärna ska förekomma som häckfågel årligen.
- Spillkråka ska förekomma som häckfågel årligen i skogen.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Beskrivning

Områdesbeskrivning

Natura 2000-området Äspet utgörs av naturreservatet med samma namn. Området ligger i Åhus vid kusten strax söder om Helge ås mynning. Området är delvis fågelskyddsområde med betydelse både för häckande och rastande fågel. Övrig mark består huvudsakligen av skogsmark med gamla sanddynor i botten på sina håll. Skogen domineras tallskog både på sanddynor och på sandig mark. Centralt i området dominerar lövskogen. På flera håll förekommer tidigare hyggen där gran tidigare vuxit. Här håller lövträd på att etablera sig i olika omfattning. Området har stor betydelse för friluftslivet med gott om stigar i skogen och badstränder.

Naturtyper

Den marina miljöns naturtyper (1110, 1140, 1150)

Äspets marina miljö är under kontinuerlig förändring. Vid en jämförelse med flygbilder från 1947 syns en tydlig förändring av den marina miljön då området blivit tydligt grundare och kustlinje har byggts på. Tittar man längre bak i tiden (skånska rekognosceringskartan 1812-20) så ser man att kusten byggts på avsevärt. Området är idag således tämligen långgrund och man kan utgå från att breda sandtor blottas vid lågvatten. Från flygbildstolkning kan man också utgå att det förekommer sandbankar under vattenytan inom området.

Inom fågelskyddsområdet bakom sanddynorna finner man en större lagun (naturtypen 1150). Lagunen har fortfarande åtminstone vid högvatten kontakt med havet. Runtomkring lagunen breder sig stora vassområden ut. Vassområdet är idag nästan lika

stort som dagens lagun, det är uppenbart att området långsamt naturligt växer igen med vass. Så länge lagunen har en viss kontakt med havet kan visst inflöde av vatten hålla tillbaka vassen. Lagunen har betydelse för vadare och andfåglar där vassbältena är en förutsättning för fåglarna likväl som den öppna vattenspegeln och de vid lågvatten blottade ler- och sandbottnarna. Lagunen har också stor betydelse som uppväxtmiljö för många fiskarter.

Strandens naturtyper (1210, 2110, 2120, 2130)

Närmast vattnet förekommer de embryonala sanddynerna tillsammans med driftvallar som består av från havet uppkastad tång. De embryonala sanddynerna är i huvudsak vegetationslösa. I driftvallarna finner man en del växter i huvudsak olika mållor t ex strandmållan. Efter stranden finner man de vandrande sanddynerna med sandrör. Förutom sandrör finner man rikt med strandråg. Innanför de vandrande sanddynerna finner man de stabiliserade sanddynerna. Dessa domineras i Äspet av relativt hög vegetation och på sina håll är förnaansamlingen kraftig. Växter såsom knylhavre, rörflen, sandrör och strandråg dominerar den högvuxna vegetationen. Där växtligheten är mer lågväxt finner man bland annat gråfibbla, hedblomster och sandstarr.

Skogens naturtyper (2180, 9110, 9130, 9160, 9190)

Naturtypen trädklädda sanddyner finner man i huvudsak i den södra delen av området. Trädskiktet domineras helt av tall, men enstaka ekar finnes som ”buskform”. Vegetationen är en mosaik av tallskog av lav-typ där renlavar och mossor dominerar fältskiktet samt ett gräsdominerat fältskikt med huvudsakligen kruståtel med inslag av ris. Området genomkorsas av flera sanddyner och på sina håll finns det sandblottor. Trädskiktet är på sina håll olikåldrigt med en del torrakor. Tre större gläntor förekommer där det tidigare stått gran, dessa är dock ej medtagna som naturtyp.

Bokskogen i Äspet utgörs både av naturtypen bokskog av fryle-typ (9110) och bokskog av örtrik typ (9130). Hedbokskogen (9110) domineras i trädskiktet utav bok med inslag av bland annat ek. I fältskiktet finner man bland annat ekorrbär, kurståtel, liljekonvalj och vårfryle. Trädskiktet är relativt likåldrigt med visst inslag av bokföryngring. I den örtrika bokskogen (9130) domineras trädskiktet även här av bok med inslag av ek, ask, alm och lönn. Buskskiktet (som saknas i stor utsträckning i hedbokskogen) utgörs bland annat av hallon, hassel och murgröna. I fältskiktet finner man växter såsom harsyra (dominerande), ekorrbär, murgröna storrams och stinksyska. Död ved i form av tre större fallna bokar samt en döende förekommer.

Ekskogen är i området huvudsakligen av naturtypen äldre ekskogar på sura, sandiga marker (9190) (näringsfattiga marker) men även naturtypen ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160) (något mer näringsrika marker) förekommer också. För de fattiga ekmiljöerna domineras trädskiktet av ek med inslag av björk, rönn och lind. I buskskiktet finner man sparsamt med hassel. Fältskiktet domineras av kruståtel och

ängskovall med inslag av bland annat ekorrhör, getrams, harsyra och vårfryle. I det något mer rikare ekpartiet domineras även här trädskiktet av ek med inslag av alm, ask, björk och bok. Buskskiktet domineras av hassel med inslag av bland annat hagtorn och slån. I fältskiktet finner man bland annat blekbalsamin, harsyra, nejlikrot och stinksyska.

Natura 2000-arter

Äspets Natura 2000-fågelarter är huvudsakligen knutna till området som idag är fågelskyddsområde (förutom spillkråkan som är knuten till skogen).

Fågelskyddsområdet utgörs av havsmiljön, lagunen med dess omgivande vassbälten samt de olika strandmiljöerna. Äspet är mest känt som en lokal för rastande fågel. Till fåglar som rastar i området räknas blå kärrhöök, brushane, fisktärna, grönbena, kentsk tärna, silvertärna och skrântärna. En del arter använder området som övervintringsområde. Till dessa arter räknas havsörn och salskrake. Som häckande fågel räknas småtärna och spillkråka.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus

Ett nära samarbete mellan berörda myndigheter och den som äger eller brukar en mark är en av de viktigaste förutsättningarna för att ett områdes värdefulla livsmiljöer och arter ska finnas kvar.

Den marina miljöns naturtyper (1110, 1140, 1150)

För gynnsam bevarandestatus av embryonala sanddyner (2110) och vandrande sanddyner med sandrör (vita dyner) (2120) gäller bland annat:

- varierande salthalt,
- naturligt vattenflöde,
- ständigt pågående deltabildning,
- artrik vegetation,
- grunda bottnar som blottas vid lågvatten.

För att naturtypen laguner (1150) skall anses ha gynnsam bevarandestatus gäller bland annat:

- god vattenkvalitet,
- varierande vattenmängd och salthalt,
- naturlig långsam vatten omsättning.

Strandens naturtyper (1210, 2110, 2120, 2130)

För att naturtypen annuell vegetation på driftvallar (1210) ska anses ha gynnsam bevarandestatus krävs bland annat:

- stränder där tång får ligga kvar och ansamlas under längre tid för att skapa förutsättningar för växter och insekter att etablera sig på dritfvallarna.

För att naturtypen embryonala sanddyner (2110) ska anses ha gynnsam bevarandestatus krävs bland annat följande:

- naturlig abrasion och ackumulation, det vill säga att naturlig bildning får ske.

För att naturtypen vandrande sanddyner med sandrör (vita dyner) (2120) ska anses ha gynnsam bevarandestatus krävs bland annat följande:

- naturlig abrasion och ackumulation,
- förekomst av sandbindande vegetation,
- måttligt slitage som upprätthåller ett visst inslag av blottad sand.

För att naturtypen permanenta sanddyner med örtvegetation (grå sanddyner) (2130) ska anses ha gynnsam bevarandestatus krävs bland annat följande:

- slitage som upprätthåller ett visst inslag av blottad sand,
- omrörning av sand genom tramp (huvudsakligen genom de betande djuren),
- bete som hindrar igenväxning,
- förekomst av arter som är typiska för miljön såsom borsttåtel, backtimjan etc.

Skogens naturtyper (2180, 9110, 9130, 9160, 9190)

För att skogsmarkens naturtyper ska anses ha gynnsam bevarandestatus krävs bland annat följande:

- död ved; grenar, torrträd, hålträd, lågor, m.m. av olika trädslag skall förekomma,
- gamla och grova träd skall förekomma,
- ingen buskröjning sker,
- frånvaro av produktionsinriktat skogsbruk,
- opåverkad hydrologi.

För skogsmarken gäller i princip att området får utvecklas utan större ingrepp. Naturvårdsåtgärder såsom borttagande av granföryngring, försiktigt friställande av äldre värdefulla träd kan dock få ske. Bok-föryngring och skapande av död ved kan också vara av intressant som framtida åtgärder.

För att de trädklädda sanddynerna ska anses ha gynnsam bevarandestatus krävs bland annat följande:

- måttligt slitage som skapar inslag utav blottad sand,
- förekomst utav solbelyst ved,
- tillräckligt med träd och buskar för att stabilisera sanddynen.

Gläntor med sandblottor är oerhört viktiga för de insekter som är knutna till denna typ av miljöer. Skogen får ej sluta sig helt utan sandblottor och solbelysta gamla tallar med död ved måste få förekomma.

För områdets Natura 2000-fåglar gäller att ovan nämnda naturtyper har gynnsam bevarandestatus. Förutom detta anses också att störning från det rörliga friluftslivet är en risk, speciellt för de fåglar som är beroende av lagunen, omgivande strandmiljöer och havsmiljön.

Ytterligare information om naturtyper och Natura 2000-arter i tabell 1 kan hämtas från Naturvårdsverkets art- och biotopvägledning under rubrikerna ”Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus” och ”Ekologiska krav”. Se Naturvårdsverkets webbplats www.naturvardsverket.se.

Risk för skada

Den marina miljöns naturtyper (1110, 1140, 1150)

De största riskerna för områdets naturtyper i havet är:

- övergödning,
- drivande algmattor,
- uppförande och drift av vindkraftverk,
- utsläpp av olja och kemikalier,
- för stort uttag av fisk,
- fiske med redskap som skadar bottenarna och icke selektiva fiskeredskap,
- sandtäktverksamhet,
- muddringar (även dumpningar av muddermassor) och dikningar.

Strandens naturtyper (1210, 2110, 2120, 2130)

De största riskerna för de embryonala sanddyner (2110) och vandrande sanddyner med sandrör (vita dyner) (2120) är:

- oljeutsläpp, Kvävenedfall och övergödning i havet som kan påverka artsammansättningen,
- motorfordonstrafik,
- igenväxning med bland annat vresros, tall, asp,
- bebyggelse och annan exploatering.

De största riskerna för naturtypen permanenta sanddyner med örtvegetation (grå sanddyner) (2130) är:

- igenväxning utav bland annat salix,
- kvävnedfall,
- bebyggelse och annan exploatering.

Skogens naturtyper (2180, 9110, 9130, 9160, 9190)

De största riskerna för skogens naturtyper är:

- avverkningar,
- transporter,
- markberedning,
- etablering av andra trädslag t ex sykomorlönn och rubinia,
- buskröjning.

Då Äspet är naturreservat anses ovanstående risker inte vara överhängande förutom spontan etablering av främmande arter.

Ytterligare risker för områdets trädklädda sanddyner (2180) är:

- igenväxning utav fält och buskskikt,
- kvävenedfall kan påverka artsammansättningen,
- bebyggelse och annan exploatering.

För Äspet finns det en risk att tallskogen av lav-typ kan övergå till en vegetation huvudsakligen dominerad av kruståtel samt att sandblottor med borståtel försvinner och växer igen.

För områdets Natura 2000-fåglar krävs att områdets lagun, omgivande strandmiljöer och havsmiljö och deras naturtyper inte utsätts för ovan nämnda risker.

Förutom detta anses också att störning från det rörliga friluftslivet är en risk, speciellt för de fåglar som är beroende av lagunen, omgivande strandmiljöer och havsmiljön.

Ytterligare information om naturtyper och Natura 2000-arter i tabell 1 kan hämtas från Naturvårdsverkets art- och biotopvägledningar under rubriken ”Hotbild”. Se Naturvårdsverkets webbplats www.naturvardsverket.se.

Bedömning av bevarandestatus

Vid fältbesök konstaterades bevarandestatusen för områdets naturtyper (se tabell 2).

Ytterligare inventering av skogsmarken kommer troligen att sänka bevarandestatusen av vissa naturtyper då typiska arter ej förekommer i tillräcklig mängd.

Tabell 2. Bevarandestatus 2004 för områdets naturtyper och Natura 2000-arter

Naturtyp	Bevarandestatus
Sublittoral sandbankar (1110)	Mycket gott bevarande
Ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten (1140)	Mycket gott bevarande
*Laguner (1150)	Mycket gott bevarande
Annuell vegetation på driftvallar (1210)	Mycket gott bevarande
Embryonala vandrande sandbankar (2110)	Mycket gott bevarande
Vandrande sanddyner med sandrör (vita dyner) (2120)	Gott bevarande
*Permanent sanddyner med örtvegetation (grå sanddyner) (2130)	Ordinärt bevarande
Trädklädda sanddyner (2180)	Gott bevarande
Boskog av fryle-typ (9110)	Gott bevarande
Boskog av örtrik typ (9130)	Gott bevarande
Ek-avenboskog av buskstjärnblomma-typ (9160)	Gott bevarande
Äldre ekskogar på sura sandiga marker (9190)	Gott bevarande
Art	
Blå kärrhök - <i>Circus cyaneus</i> (A082)	Mycket gott bevarande
Brushane - <i>Philomachus pugnax</i> (A151)	Gott bevarande
Fisktärna - <i>Sterna hirundo</i> (A193)	Mycket gott bevarande
Grönbena - <i>Tringa glareola</i> (A166)	Gott bevarande
Havsörn - <i>Haliaeetus albicilla</i> (A075)	Mycket gott bevarande
Kentsk tärna - <i>Sterna sandvicensis</i> (A191)	Mycket gott bevarande
Salskrake - <i>Mergus albellus</i> (A068)	Mycket gott bevarande
Skärfläcka - <i>Recurvirostra avosetta</i> (A132)	Gott bevarande
Skräntärna - <i>Sterna carpia</i> (A191)	Mycket gott bevarande
Silvertärna - <i>Sterna paradisaea</i> (A194)	Mycket gott bevarande
Småtärna - <i>Sterna albifrons</i> (A195)	Mycket gott bevarande
Spillkråka - <i>Dryocopus martius</i> (A236)	Mycket gott bevarande

Skydd och bevarandeåtgärder

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27-29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Markägare har rätt till ersättning om tillstånd inte kan ges och Natura 2000 innebär avsevärda begränsningar i pågående markanvändning inom den berörda delen av fastigheten. Mer information finns i Naturvårdsverkets broschyr ”Natura 2000 Värdefull natur i Sverige” och på Naturvårdsverkets webbplats www.naturvardsverket.se.

Skydd

Området är naturreservat och skötselplan finns.

Bevarandeåtgärder

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken. Om skötseln av ett Natura 2000-område orsakar merkostnader för en markägare eller arrendator kan ersättning fås, till exempel miljöersättning för betesmarker. Markägaren kan även skriva skötselavtal med Länsstyrelsen. Mer information om regler, ansvar och ersättningar i samband med Natura 2000 finns i Naturvårdsverkets broschyr ”Natura 2000 Värdefull natur i Sverige” och på Naturvårdsverkets webbplats www.naturvardsverket.se.

Idag är de permanenta sanddynerna lämnade till ”fri utveckling”. Detta har gjort att högvuxen vegetation tillsammans med salix och tall har etablerat sig. Detta måste åtgärdas om inte naturtypen skall utgå.

På längre sikt kan skogen behöva skötas för att säkerställa bok och ekföryngring samt att hålla efter främmande arter såsom sykomorlön och rubinia.

Restaureringsåtgärder

Eventuella åtgärder för att hålla efter träd och buskar på sanddynerna. Dock skall enstaka buskage förekomma för flyttande tättingar (enligt skötselplan för naturreservatet).

Löpande skötsel

Eventuella åtgärder för att hålla efter träd och buskar på sanddynerna.

Viktigt att tänka på

Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsvårdsstyrelsen kontaktas.

Uppföljning

1. Kontroll av naturtypernas areal, struktur och funktion och typiska arter vart 5-6 år.
2. Kontroll av Natura 2000-arternas förekomst och deras livsmiljöers struktur och funktion vart 5-6 år.
3. Sammanställning och utvärdering av skydd och meddelade tillstånd.

Övrigt

Bevarandeplanen gäller tills vidare. Bevarandeplanen kommer att revideras om ny kunskap ger anledning till det.

Referenser

- Ekologgruppen för Länsstyrelsen i Kristianstad län 1985. Äspet en naturinventering. Flygbilder från 1940-talet, gisskikt, Länsstyrelsen.
- Länsstyrelsen i Kristianstads län, Kristianstads kommun, 1996. Beslut och Skötselplan för Äspet.
- Länsstyrelsen i Kristianstad län, 1996. Från Bjäre till Österlen, Skånska natur- och kulturmiljöer. Länsstyrelsen i Kristianstad län.
- Länsstyrelsen i Skåne län (2003), Information lagrad i Kartongen (GIS-skiktgrupperna Miljö resp. Lantbruk).
- Löfroth M. (ed.) 1997. Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000. Naturvårdsverket. Naturvårdverket förlag.
- Nordiska Ministerrådet 1998. Vegetationstyper i Norden. (ed. Lars Pålsson). TemaNord 1998:510. Nordiska Ministerrådets sekretariat.

Bilaga

1. Karta med naturtyper enligt Natura 2000

Upprättad av Länsstyrelsen i Skåne län

Planförfattare: Kristian Nilsson

Senast reviderad 2005-12-09 av Kristian Nilsson

